BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 11 • ROČNÍK XIV. LISTOPAD 2008

Vzpomeneme si ještě, jaká byla loňská hodová neděle? ***(foto: -vlk-)***

Sbor dobrovolných hasičů Buchlovice, městys Buchlovice

a stárci

František Zapletal, Barbora Sonntagová
Tomáš Daňhel a Kateřina Sonntagová

pořádají

8. a 9. listopadu 2008

MARTINSKÉ HODY S PRÁVEM

PROGRAM:
sobota 8. listopadu
od 10.00 hod. – zahájení na náměstí
– odchod pro povolení hodů
– obchůzka po městečku na trase: Lhotka, Kostelní, náměstí Svobody, Masarykova, Příční, Helštýn, Zahrady, Podvinohradí, Hraničky, Suchý řádek
Hrají Buchlovjané
19.30 hod. – hodová zábava U Páva, hrají Buchlovjané
19.30 hod. – Hotel Buchlovice, hraje cimbálová muzika Rubáš

neděle 9. listopadu
10.00 hod. – hodová mše svatá v kostele sv. Martina
11.30 hod. – tanečky na náměstí, focení v parku
13.30 hod. – obchůzka po městečku na trase: Hradišťská (Lúčky), Tyršova, Domov seniorů, Váhovy, Komenského, Řadová
19.30 hod. – hodová zábava U Páva
Po celý den hrají Buchlovjané

Informace městyse Buchlovice

Rada městyse Buchlovice č. 35/2008 ze dne 25. 9. 2008

Nabídka na zpracování pasportů – prohlídka mostů na katastrálním území městyse Buchlovice – Ing. Jaromír Rušar, Brno, ze dne 11. 9. 2008
Rada schválila nabídku Ing. Jaromíra Rušara, Brno na zpracování pasportů mostů v majetku městyse Buchlovice podle přiloženého vzoru, v podobných finančních relacích.

Žádost o příspěvek na vybudování přístupové cesty k rodinnému domu č. 366, Mgr. Marcela Otrusinová, Buchlovice, ze dne 16. 9. 2008
Rada neschválila financování ani kofinancování příjezdové cesty k rodinnému domu na ulici K Buchlovu na pozemku vlastníků Mgr. Marcely Otrusinové a Mgr. Jiřího Novotného.

Žádost organizačního výboru o finanční podporu – Mgr. Alena Mikulíková, Jitka Bartošková a Oldřiška Švanygová – akce na připomenutí položení základního kamene školy čp. 16, která proběhne dne 21. 11. 2008, dopis ze dne 16. 9. 2008
Rada schválila příspěvek na akci oslavy 120. výročí položení základního kamene budovy základní školy čp. 16 ve výši 3 500 Kč.

Žádost o úpravu bezbariérového přístupu na zdravotní středisko v Buchlovicích, Antonín Badin, Buchlovice, ze dne 10. 9. 2008
Rada vzala na vědomí potřebu úpravy bezbariérového přístupu na zdravotní středisko v Buchlovicích a rozhodla požádat projektanta o vypracování návrhu, vyjádření finančních prostředků atd., dle možností uvažovat o realizaci úprav.

Dopis – (žádost o finanční krytí) vedoucího Domova pro seniory v Buchlovicích, Mgr. Antonína Gajdoše – zpohřebnění občanky městyse Buchlovice, paní Věry Huňkové, která zemřela v nemocnici Uh. Hradiště dne 25. 8. 2008
Rada schválila finanční krytí pohřebního aktu paní Věry Huňkové, posledně bytem Buchlovice, U Domova 470, akt proběhl a městys Buchlovice se již s pohřebním ústavem vyrovnal.

Nabídka komplexních poradenských služeb pro projekt „Galerie na půdě“ připravovaný v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko, oblast podpory 1.1 Kulturní rozvoj a zachování tradicí
Rada schválila využití komplexních poradenských služeb pro projekt „Galerie na půdě“ připravovaný v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovensko, oblast podpory 1.1 Kulturní rozvoj a zachování tradicí.

Stížnosti na rušení nočního klidu na Smraďavce – situace v centrální části rekreační oblasti (Lázně Leopoldov a Autokemp Smraďavka)
Rada se zabývala stížností obyvatel i návštěvníků centrální části rekreační oblasti Smraďavka, zvláště pak rušením nočního klidu působením hudebních produkcí v Lázních Leopoldov a v Autokempu Smraďavka. Rada shledala stížnosti na rušení klidu jako opakující se a opodstatněné. S majitelem a nájemcem bude jednáno v následujícím období a stěžovatelé budou neprodleně informováni o postupu jednání.

Zastupitelstvo městyse Buchlovice č. 9/2008 ze dne 25. 9. 2008

Zastupitelstvo schválilo ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. a) prodeje majetku ve vlastnictví městyse Buchlovice

- prodej Autokempu Buchlovice – Smraďavka firmě SAIDA – CZ, s.r.o., OSTRAVA – SVINOV za cenu 12 mil. Kč. Do kupní smlouvy budou zapracovány všechny podmínky veřejné soutěže. Zastupitelstvo městyse Buchlovice ukládá starostovi, po vypracování kupní smlouvy, svolat Radu městyse Buchlovice, rozšířenou o členy zastupitelstva k rozhodnutí o podpisu kupní smlouvy
- prodej parcely městyse Buchlovice č. 1787 o výměře 395 m^2 v k.ú. Buchlovice Josefu Burešovi, Tupesy, za cenu dle znaleckého posudku
- směnu pozemků mezi městysem Buchlovice a Richardem Vajdíkem, Uherské Hradiště 1 : 1, p.č. 777/2 o výměře 56 m^2 za p.č. 775/2 o výměře 56 m^2, vše v k.ú. Buchlovice

Zastupitelstvo schválilo ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích

- smlouvu č. 4506-369/002/2007-UH o zřízení práva odpovídající věcnému břemeni – mezi městysem Buchlovice a E.ON Distribuce a.s. České Budějovice.

Zastupitelstvo schválilo ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích v úplném znění dle § 85 odst. e)

- zvýšení vkladu v obchodní společnosti OTR, s.r.o., Buchlovice, z 84.000 Kč o 10.000 Kč na 94.000 Kč formou převodu části obchodního podílu od Sdružení pro hospodaření s odpady měst a obcí se sídlem v Uherském Hradišti, odpovídajícího vkladu 10.000 Kč za převodní cenu 895.000 Kč splatnou do 30. 11. 2008.

Členové buchlovického zastupitelstva na svém zářijovém jednání. ***(foto: ing. Josef Motyčka)***

Zastupitelstvo schválilo ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích v úplném znění dle § 84, odst. 2, písm. b)
- změny rozpočtu městyse Buchlovice na rok 2008: v kapitole příjmy z původního rozpočtu ve výši 27.270.000 Kč zvýšení o 177.000 Kč na 27.447.000 Kč, změny rozpočtu v kapitole výdaje z původního rozpočtu ve výši 27.270.000 Kč snížení o 400.000 Kč na 26.870.000 Kč.

Zastupitelstvo schválilo ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích
- předložení žádosti o dotaci na projekt „Galerie na půdě" – v rámci přeshraniční spolupráce mezi městysem Buchlovice a obcí Soblahov, Slovenská republika. Celkové náklady projektu činí 4.785.025 Kč.

Zastupitelstvo souhlasilo
- s realizací projektu „Galerie na půdě" a jeho spolufinancování zajistí zapojením vlastních zdrojů ve výši 10% způsobilých výdajů a to znamená ve výši minimálně 478.503 Kč a dále uhradí z rozpočtu městyse Buchlovice neuznatelné výdaje.
- Financování celého projektu bude průběžně zajištěno z rozpočtu městyse Buchlovice.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí
- kontrolu úkolů z minulého zasedání Zastupitelstva městyse Buchlovice č. 8/2008 ze dne 26. 6. 2008.
- informace o žádosti na projekt „Československé kulturní centrum v Buchlovicích – přeshraniční spolupráce mezi městysem Buchlovice a obcí Horný Hričov, Slovenská republika.
- souhlas rady se stavbou fotovoltaické elektrárny na pozemku městyse Buchlovice na Křižných cestách firmou Filkakleen, s.r.o., Praha 6 na pozemku městyse, parcela č. 1795/71 (ostatní plocha) o využitelné výměře 10.597 m^2 za roční nájem ve výši 19,50 Kč/m^2 s inflační doložkou.

Kalendář akcí – listopad

DEN	AKCE	MÍSTO	KONTAKT
1. 11.	Hallowenská diskotéka		Sdružení rodičů
5. 11.–12. 12.	Josef Lapčík – Hliněné pohádky	Muzeum Podhradí Buchlovice	Městys Buchlovice, 572 595 120 www.buchlovice.cz
8.–9. 11.	Martinské hody s právem	městys Buchlovice	Městys Buchlovice, 572 595 120 www.buchlovice.cz Sbor dobrovolných hasičů, Marie Kuncová, 605 743 277, hodová chasa
26. 11.	Adventní věnečky – dílny		Buchlovjánek, Simona Dvouletá, 739 228 701
7. 12.	Veselý mikulášský jarmark	náměstí Buchlovice	FS Buchlovice, ing. Pavel Dvořan, 572 595 123 www.fsbuchlovice.cz Děcka z Buchlovic

Výsledky voleb do Zastupitelstva Zlínského kraje v Buchlovicích ve dnech 17. a 18. října 2008

Z celkového počtu 2066 voličů se zúčastnilo voleb 951 voličů, tj. 46,03 %.

Pořadí	Politická strana	Počet hlasů
1.	ČSSD	293
2.	ODS	186
3.	KDU-ČSL	139

Výsledky 1. kola voleb do Senátu Parlamentu ČR v Buchlovicích ve dnech 17. a 18. října 2008

Z celkového počtu 2062 voličů se zúčastnilo voleb 932 voličů, tj. 45,19 %.

Pořadí	Kandidát/ka	Politická strana	Počet hlasů
1.	Ing. Josef Vaculík	KDU-ČSL	319
2.	Ing. Hana Doupovcová	ČSSD	240
3.	Ing. Libor Karásek	ODS	126

Výsledky 2. kola voleb do Senátu Parlamentu ČR v Buchlovicích ve dnech 24. a 25. října 2008

Z celkového počtu 2066 voličů se zúčastnilo voleb 815 voličů, tj. 39,45 %.

Pořadí	Kandidát/ka	Politická strana	Počet hlasů
1.	Ing. Josef Vaculík	KDU-ČSL	441
2.	Ing. Hana Doupovcová	ČSSD	373

Nabídka Misijního klubka

Vážení příznivci misijního klubka, blíží se advent, kdy by součástí každého domova měl být adventní věnec. Chcete-li jeho zakoupením přispět na dobrou věc, rádi vám ho vyrobíme „na míru", takový, jaký si budete přát. Objednávat můžete u paní Věry Kapounkové, telefon 775281440.

Další možností, jak si adventní věnec a ostatní výrobky dětí z misijního klubka pořídit, je vybrat si je přímo v našem stánku na vánočním jarmarku 29. listopadu v Boršicích a 7. prosince v Buchlovicích. Tak jako loni jsme pro vás připravili různé vnitřní i venkovní vánoční ozdoby, vánoční dárkové tašky, drobné dárkové předměty, adventní kalendáře, svíčky, atd.

Závěrem jenom připomínáme, že veškerý výtěžek z prodeje je věnován na pomoc chudým dětem na misiích v Africe.

Těšíme se na vaše objednávky!

Misijní klubko Buchlovice

Jak jsme už v minulém čísle psali, městys zahájil rekonstrukci kaple sv. Kříže ve Smraďavce. I v měsíci říjnu pokračovaly další práce, které především povedou k omezení vlhnutí stavby a statickému zajištění. ***(foto: -bž-)***

Pracovníci Služeb městyse Buchlovice, p.o. se v polovině října chopili rekonstrukce přechodu pro pěší před mateřskou školou, jejíž součástí byla i úprava části přilehlého chodníku a parkoviště. Nový značený přechod má přispět bezpečnosti chodců včetně dětí z mateřské školy. ***(foto: ing. Josef Motyčka)***

Při loňském čištění potůčku ve Smraďavce musel ustoupit jeden z můstků směřující k soukromým chatám. Při nedávném budování nového mostku vypomohli tamním chatařům pracovníci Služeb městyse Buchlovice, p.o. ***(foto: -bž-)***

Akademický sochař Radomír Vavruša z Brna zahájil restaurování sochy Jana Nepomuckého u parkoviště pod Buchlovem. Ministerstvo kultury prostřednictvím obce s rozšířenou působností (Uh. Hradiště) poskytlo na tuto akci příspěvek ve výši 117 000 Kč. Zbylá část, asi polovina, půjde z buchlovického rozpočtu. ***(foto: -bž-)***

Začátkem měsíce října byla na točně autobusů ve Smraďavce osazena firmou Bety spol. s r. o. Kdyně nová čekárna, kterou využijí především hosté tohoto letoviska. ***(foto: -bž-)***

Počátkem října začala firma PROLES s.r.o. pro Lesy ČR čistit koryto Buchlovického potoka. Součástí čištění je vykolíkování hranic sousedících pozemků a oprava stávajícího kamenného vyztužení břehů. ***(foto: -bž-)***

Informace místní knihovny

Vážení čtenáři, představujeme Vám tituly nových knih, s nimiž se můžete setkat v regálech naší knihovny:

Naučná literatura pro dospělé
J. Mára: Nový Zéland – návrat k protinožcům
P. David: Velká turistická encyklopedie
Kolektiv: Španělsko – český, česko – španělský slovník

Krásná literatura pro dospělé
J. Patterson: A pavouk přichází
G. Chrastilová: Agáta a já
J. Kuťák: Bota v písku
P. Coelho: Brida
Z. Bubílková: Celebrity
M. Štěrba: Cesta k chrámu
B. Cartland: Cestou ke štěstí
A. Craig: Co tě nezabije
M. Bowden: Černý jestřáb sestřelen
J. Gilder: Děsivý obraz
G. Schlogel: Doktorka Valérie
P. Vandenberg: Faraonka
C. Castillon: Havěť
I. Dische: Jako břitva
J. Jilík: Jdu Slováckem krásným
D. Steel: Její královská výsost
J. Hogan: Konec Romantiků
S. King: Lady Macbeth
S. Monyová: Matka v krizi
V. Řeháčková: Matkou na půl úvazku
M. Matkin: Mexická vlna
B. Erskine: Na pokraji temnoty
M. Kundera: Nesmrtelnost
R. Kvačková: Očima tchyně
L. Kessler: Operace Glenn Miller
H. Brunnegger: Osení v bouři
F. Mayes: Pod toskánským sluncem

B. Nesvadbová: Pohádkář
P. Jansa: Poslední waltz
H. Hardenová: Příliš mnoho strašidel
R. Madejová: Přítažlivá drzost
T. Boučková: Rok kohouta
L. Kessler: Rommelova poslední bitva
P. Hůlová: Stanice Tajga
S. Brown: Špinavá hra
P. Atkinson: Tekuté slunce
M. H. Clark: Tentokrát naposledy
N. Roberts: V pravou chvíli
V. Nosková: Ve stínu mastodonta
M. Slouka: Viditelný svět
A. Granger: Vražda mezi námi
J. L. Carrell: Vraždy podle Shakespeara
J. Prokšová: Zbytky iluzí
E. McBain: Zlo na ostrově
S. King: Žhářka

Naučná literatura pro děti a mládež
M. Šebestová: 199 receptů Čtyřlístku
J. Wines: I ty můžeš zachránit planetu
K. Poskitt: Isaac Newton a jeho jablko

Krásná literatura pro děti a mládež
J. Balík: 100nožka Klotylda
J. Wilson: Kočičí mumie
M. Margraf: Léto v sedle
Ch. Bradford: Mladý samuraj
V. Faltová: Obrázkové básničky
D. Barry: Petr a Hvězdní strážci
D. Fischerová: Pohádky z Větrné Lhoty
H. Ullrich: Pusa je jen začátek
D. Kuhnl: Správná parta a zrušená kletba
L. Lanczová: Sběratelka polibků
L. Lanczová: Šeptej do ticha
L. Lanczová: Vůně deště

Knihovnice

Pracovníci Záchranné stanice volně žijících živočichů v Buchlovicích vedle zámecké zahrady umístili na letošní hlavní sezónu do svého areálu pokladničku, do které mohli dobrovolně přispět jakoukoliv částkou návštěvníci stanice. Otevření pokladničky se ujaly pracovnice městyse Buchlovice, Marie a Věra Výstupovy (na snímku). Sbírka vynesla 7 354 Kč, které budou použity ve prospěch stanice. ***(foto: -bž-)***

Proč v Buchlovicích přibývá vandalismu?

Ani hřbitovní zeď neunikla řádění vandalů… ***(foto: -bž-)***

Z mateřské školy

Začal nový školní rok a mateřská škola je zase plná dětí. Celkem bylo zapsáno 80 dětí a jsou rozděleny podle věku do 3 tříd.

V 1. třídě „Kuřátka" je 25 dětí 3–4letých, ve 2. třídě „Berušky" 27 dětí 5–6letých a 3. třídu „Sluníčka" navštěvuje 28 dětí 6–7letých. Ve škole pracuje 6 pedagogických pracovníků. Od září nastoupily dvě nové učitelky – Ladislava Holáňová, DiS. do 3. třídy a začínající Hana Hrkalíková do 1. třídy.

Máme velkou radost z krásných prostor umýváren, které byly zrekonstruovány během prázdnin. Celková částka 800 000 Kč byla hrazena z rozpočtu MŠ a městyse Buchlovice. Přestěhováním umývárny 1. třídy do doposud pronajímaných prostor vznikla velká prostorná šatna pro děti této třídy.

Činnosti v naší mateřské škole se řídí vlastním Školním vzdělávacím programem „Mám své místo na Zemi". Děti se seznamují s životem kolem sebe těmito tématy:

ZÁŘÍ
téma
„Pojď si s námi hrát"
podtéma
Poznej nové kamarády a svoji školu
Letí dráček nad vesnicí

ŘÍJEN
téma
„Co nám dává příroda"
podtéma
Co sklízíme na poli a zahrádce, jak uchováváme ovoce a zeleninu
Co nám dává les

LISTOPAD
téma
„Když padá listí"
podtéma
Podzimní radovánky na vesnici - hody
Co podzim přináší

PROSINEC
téma
„Kouzelný předvánoční čas"
podtéma
Těšíme se na Mikuláše
Vánoce, Vánoce přicházejí

LEDEN
téma
„Příroda spí zimním spánkem“
podtéma
Huboval vrabčák na zimu
Poznáváme svoje tělo
Hrajeme si na školáky - brzy bude zápis

ÚNOR
téma
„Z pohádky do pohádky“
podtéma
Máme rádi pohádkové knihy
Těšíme se na karneval

BŘEZEN
téma
„Jak se rodí jaro“
podtéma
Zahrádka se probouzí - jaro je tu
Blíží se svátky jara – Velikonoce

DUBEN
téma
„Objevujeme svět kolem nás“
podtéma
Žijeme na planetě Zemi
Cestujeme, poznáváme

KVĚTEN
téma
„Máj, zelená se háj“
podtéma
Moje maminka má svátek
Co můžeme vidět v trávě a na louce
Slavíme svátek dětí

ČERVEN
téma
„Bylo nám spolu dobře“
podtéma
Pozorujeme život u vody a ve vodě
Těšíme se na prázdniny

Program dětem zpestří předplavecký výcvik v Uh. Hradišti, kroužek angličtiny, představení divadel malých forem a výlety. V užší spolupráci s rodiči také besídky a výtvarné dílny, na které se už teď všichni těšíme.

V rámci Školního vzdělávacího programu „Mám své místo na Zemi“ bylo dětem blízké téma „Co sklízíme na zahradě a na poli – jak uchováváme ovoce a zeleninu“. Přinesly si z domu různé druhy ovoce a zeleniny a společně si upekly jablkový závin.

Nejmenší děti připravily krátké vystoupení pro své maminky, tatínky a babičky. Zpívaly, tancovaly a pak všechny pohostily jablkovým závinem a pečenými brambory. Rodiče zase pomohli s výzdobou prostor a s dětmi vytvořili z přírodnin (dýní, kaštanů, bukvic apod.) pěkné doplňky k programu.

Mateřská škola Buchlovice

Řádky základní školy

Sady A. S. B. Frukt pod Buchlovem. ***(foto: -bž--)***

Návštěva sadu

Dne 23. září 2008 jsme společně s paní učitelkou Šmolovou navštívily v hodině pracovních činností ovocný sad A.S.B. Frukt Buchlovice. Sadem nás provedl Ing. Hynek Kamrla.

Pěstují se zde jablka a višně. Po sklizni se ovoce třídí podle odrůd a podle velikosti. Každý dostal na ochutnávku jedno krásné jablko.

Také jsme byly informovány, jakými chorobami nejčastěji stromy trpí. Aby jablka vydržela co nejdéle, ukládají je pracovníci do chladírny.

Všem se nám v sadu moc líbilo.

Za děvčata 6. ročníku ZŠ Buchlovice
Adriana Válečková, Bohdana Slavíková, Štěpánka Horečková a Jitka Ehrlichová

Z prací žáků

JAK KVĚTINY DOSTALY BARVU (vypravování)

Kdysi dávno, kdy život na zemi byl v začátcích, květiny neměly své pestré barvy. Byly pouze šedé a černé. Nevadilo jim to, protože žádné jiné barvy vlastně neznaly.

Až jednou se stalo něco velmi zajímavého. Jednoho slunečného dne vítr přihnal obrovský mrak a do slunečních paprsků začalo pršet. Oblohu překlenula nádherná duha. Květiny vydechly

úžasem. Nic barevnějšího dosud neviděly. „ Mít tak tyhle barvy," řekly si květiny. Ale déšť přestal a duha zmizela. Květiny však na barvy nezapomněly a přemýšlely, jak barvy pro sebe získat. Dlouho nevěděly, koho o barvy požádat. Až je konečně napadlo poprosit slunce. „Slunce, prosíme tě, daruj nám barvy duhy pro naše květy." Slunce jim tedy darovalo barvy pro květy.

A od té doby mají květiny tak krásné barvy.

Martin Březina, 8. třída

JAK PAMPELIŠKA DOSTALA BARVU (vypravování)

Jednou na louce uprostřed lesa, kde nikdy nesvítilo sluníčko, vyrostla pampeliška. Nebyla to ale obyčejná pampeliška, byla šedá, bezbarvá a smutná.

Jednou na ni sedl motýlek a divil se, jak je možné, že ostatní květiny jsou tak krásně barevné a ona není. Zeptala se ho tedy, jestli neví, jak by mohla ke své barvě přijít. Motýlek chvíli přemýšlel. „Už to mám," vykřikl najednou. „Zavolej na sluníčko, to ti pomůže." Pampeliška poděkovala a motýlek odletěl.

Pampeliška začala volat. „Sluníčko, kde jsi? Pojď za mnou. Potřebuji tvou pomoc." Jenže sluníčko nikde. Zavolala tedy ještě jednou. „Sluníčko, kde jsi? Pojď za mnou. Potřebuji tvou pomoc." Pampelišce bylo do pláče. Motýlek mi lhal, pomyslela si. Já nikdy nebudu tak krásně barevná jako ty ostatní květiny. Když vtom uviděla, jak se lesem prodírá světlo. „Sluníčko!" vykřikla. A sluníčko tu opravdu bylo. Jsem tady, tak jak sis přála, jsem tu, abych ti pomohlo. Pampeliška sluníčku všechno pověděla. Sluníčko tedy přikývlo a řeklo: „Dám ti barvu, pampeliško, dám, abys nebyla tak smutná. Ale ty mi musíš slíbit, že každé včeličce, která si na tebe sedne, dáš svůj pyl." Pampeliška souhlasila. Udělala by vše, jen aby měla barvu. Tak se dohodly.

Sluníčko poslalo pampelišce množství žlutých paprsků. Její šedá nepěkná barva se začala ztrácet a pampeliška se stávala krásnější a krásnější. Od těch dob je pampeliška krásná a svítí jako sluníčko! **M. Lukeštíková**, 8. třída

Muzeum Podhradí Buchlovice zve na výstavu

Josef Lapčík – Hliněné pohádky

Autor z našeho prostředí – rodák z Tupes – je známý figurální keramikou, se kterou vás chce seznámit vystavením cca 40 pohádkových figur velikosti 20–30 cm. Ty provázely dětství jeho a také jeho vrstevníků. Bylo to v dobách, kdy se ještě krásně vyprávělo při černých hodinkách a děti s očima navrch hlavy poslouchaly neuvěřitelné příběhy. A také se hodně četlo, v mládí pak především pohádkové knížky. Je to dnes možná překvapivé, ale v té době děti nesedávaly u počítačů a hlavou se jim honily souboje princů s draky, řádění čertů, laškování hastrmanů na potocích a říčkách, …

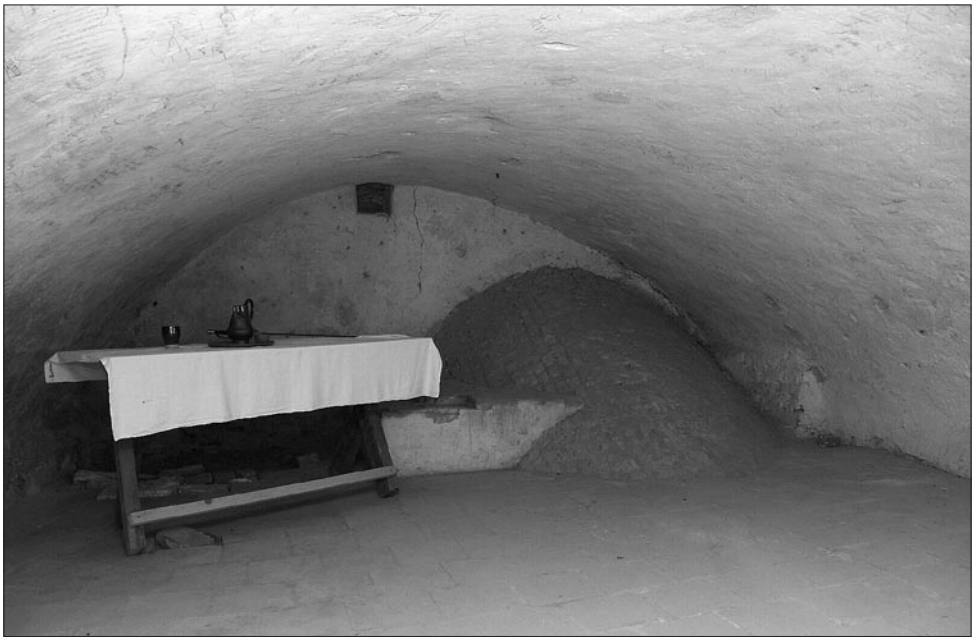
Na výstavě se tedy setkáme s pohádkovými bytostmi, čerty, vodníky, strašidly a některé z figur budou variacemi na krajové legendy či pořekadla. Jako příklad uvádíme: Čert na koze, Čert na koni, Pytel čertů, Čert mariášník, Vodník dušička, Vodník rybička, atd. Součástí výstavy bude také kompozice ŠÁRKA + valaši, Čert a Káča, Dlouhý, Široký a Bystrozraký, …

Pohodovou a laskavou výstavu otevřeme **ve středu 5. listopadu v 17.00 hodin krátkou vernisáží**. Těšíme se na malé i velké příznivce pohádek a pohádkových bytostí – dost si je užijete!

Pokud jste navštívili v nedávné době okolí Barborky, jistě jste si všimli nových odpočinkových lavic na konci aleje pod Modlou a u Hořínkového. Podle informace lesního správce ing. Zdeňka Zálešáka byly zastřešené lavice vybudovány v rámci Programu 2000 – Zajištění veřejného zájmu u Lesů ČR a každá z nich stála cca 22 000 Kč. ***(foto: -bž-)***

V rámci Dnů otevřených památek si mohli návštěvníci hradu Buchlova prohlédnout běžně nepřístupná místa. Nahoře vidíte stará renesanční kasárna a dole přízemní prostoru pod západní věží, tzv. hladomornu. (Pozor – kosti a lebka nejsou původní!) ***(foto: Oldřich Stránský)***

V sobotu 27. září se uskutečnila na Smraďavce u restaurace Františka Krystýnka ml. pravá slovácká zabíjačka s burčákem, kterou navštívili lidé ze širokého okolí. ***(foto: Pavel Ondrůšek)***

Shledání na silničce na Újezdách nad jabloňovým sadem. ***(foto: Pavel Ondrůšek)***

Naši hráči petanque to válejí…

Petanque klub Stříbrné kule Buchlovice uspořádal 11. října 2008 ve slunečném podzimním počasí třetí turnaj letošního, už pátého, ročníku Janáček Grand Prix. Hrálo nás 43 a jako obvykle se sjeli hráči z celého okresu. Petanque v Buchlovicích se stal pojmem a kdo jednou přijel, rád se vrací znovu.

Vynikající formu předvedl Petr Kamenický, který ve finále porazil Miroslava Horáka. Kamenický ve finále vedl 9:1 a zdálo se, že je rozhodnuto, Horák dotáhl na 11:9, ale Kamenický nakonec zvítězil 13:9. V letošním ročníku předvádí excelentní výkony. Ve třech turnajích byl dvakrát první, jednou druhý. Na 3. místě se umístil boršický Pavel Brzica, 4. Zdeněk Polášek a 5. Michal Jošek, oba z Buchlovic. Celkové pořadí: 1. Petr Kamenický, 2. František Zapletal a 3. Miroslav Horák, všichni Buchlovice. Do konce sezóny zbývá ještě 7 turnajů a o celkovém pořadí není zdaleka rozhodnuto, máte možnost si přijít zahrát. Naše hřiště jsou opravdu vynikající, zázemí je připraveno – pivo, limo a klobásky se prodávají, a to, že jste ještě nehráli, vůbec nevadí. Naše **www.stribrnekule.ic.cz** Vám nabídnou veškeré informace. Další turnaj začíná ve 12.00 hodin 1. listopadu 2008.

Alena Horáková, prezidentka klubu

Na tomto místě má dnes buchlovický Petanque klub hřiště. ***(foto: archiv TJ)***

Naše druhé historické zastavení na Suchém řádku vám, milí čtenáři, nabízí historický a současný pohled od zatáčky směrem k náměstí. ***(připravil: -vlk-)***

Co o nás v knihách napsali…

I. část

Vážení čtenáři, v následujících několika pokračováních vás seznámíme s knihami a brožurami, které provází od 1. poloviny 19. století naše nejbližší okolí. Buchlovice, potažmo hrad Buchlov, měly a mají to štěstí, že budily a dodnes budí pozornost spisovatelů, historiků a nebo jen „obyčejných" nadšenců k sepsání publikací, které popisují a často, bez nadsázky, opěvují krásu místních pamětihodností, zajímavosti naší historie a půvab našeho bezprostředního okolí.

Zájem především o hrad Buchlov začal narůstat s postupujícím národním obrozením. Nejenom inteligencí a další veřejností zapálenou pro vlastenecké myšlenky začal být uctíván jako jedno z míst spojovaných se slavnou historií českého národa, ba i s blízkou velkomoravskou tradicí. Po zpřístupnění jeho interiérů, ve třicátých letech 19. století, jej vedle prostých lidí navštěvovaly i tehdejší významné osobnosti – spisovatelé, politici, vědci, malíři, profesoři, z nichž se velká část podepsala do pamětní knihy, přičemž mnohý připojil ke svému podpisu i verš či vzletnou větu.

Zajímavostí je, že v někdejších monografiích a průvodcích se vedle historických faktů objevují i různé zajímavosti, jež zejména pro běžné čtenáře a pozdější badatele přinášejí například popis putování Buchlovicemi až k samotnému hradu. Publikace si všímají cest, hospod, některých domů, jejich majitelů a třeba i okolních polností s popisem úrody. Samozřejmě především těmito informacemi v jednotlivých popisovaných spiscích se budeme zaobírat a vše doplníme ukázkami z nich, včetně náhledů na titulní strany, rytiny a fotografie, pokud jsou v publikacích obsaženy.

Die Herrnburg Buchlau im gesegneten Marchlande

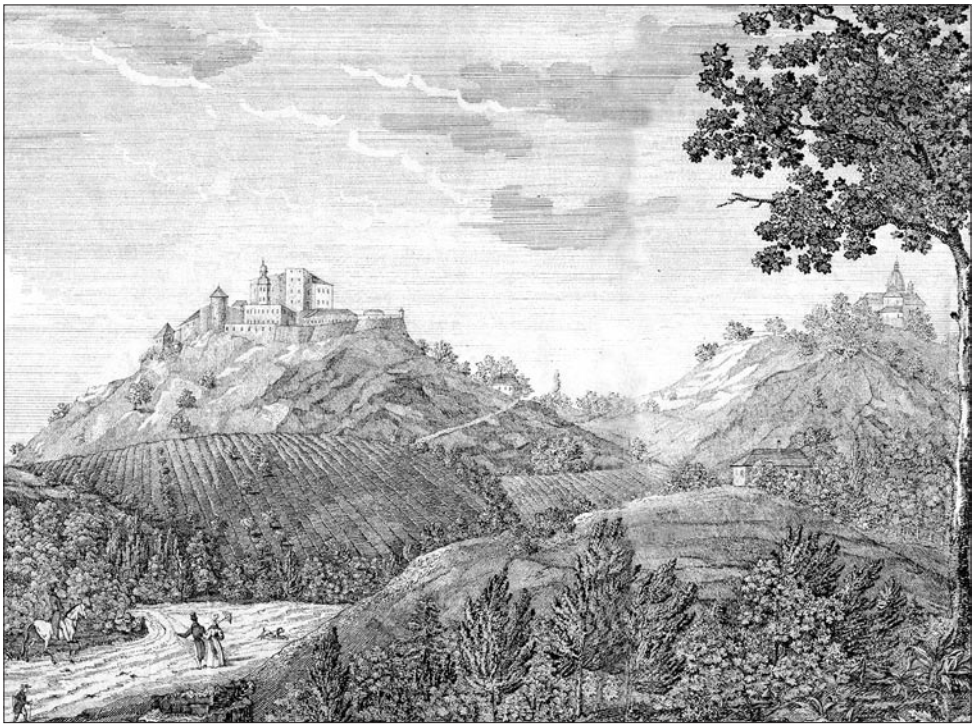
je název knihy o Buchlově, která je prvním vytištěným dílem o našem hradě. Kniha autora J. Müllera vyšla v Praze ve vydavatelství Johanna Spurného roku 1837 a na svých 185 stranách líčí historii Buchlova a výklad o jeho správcích a majitelích. Původně brožované dílko je dnes poměrně vzácné a narazit na něj v antikvariátu znamená pro zájemce a sběratele jeho celoživotní kup.

Publikace, jejíž název v překladu zní Panský hrad Buchlov v požehnané zemi moravské, byla vytištěna pouze v německém jazyku drobným švabachem s českými citacemi starých pramenů. K sepsání knihy měl autor, jako první v řadě sepisovatelů buchlovských monografií a průvodců, k dispozici pouze originální materiály v základě obsažené v hradním archivu.

Po otevření úvodní strany „Panského hradu Buchlova" vás přivítá složená rytina hradu s Barborkou s věrně vyobrazenými lučinami a sady v popředí, s bývalou hájovnou „v oboře", tehdy už nálevnou majitelky Marie Radošové. Pod buchlovskými hradbami je zřetelná střecha panského sklepa, jehož udržovaná podoba silně kontrastuje s jeho dnešním žalostným stavem, který má z velké části na svědomí současný nezodpovědný majitel. Jak Buchlov, tak i Barborku obklopují bezlesé prudké stráně s ojedinělými keři a stromy. Atmosféru rytiny obohacují postavy chodce s rancem, pána v cylindru a dámy se slunečníkem, jezdcem na koni a běžícím psem.

V předmluvě knihy autor uvádí: „Po dobu pěti týdnů využil jsem náležitě doby trávené na starobylém hradě Buchlově hrabat Berchtoldů, prostudoval jsem tam zprávy a spisy dobře uschované v tamním archivu a zdá se mi, že jsem schopen dnešní popis a dějiny tohoto panského hradu vytvořit a předat do tisku. Dobrotivý čtenář ať přijme tento zvláštní literární pokus jako malý příspěvek k dějinám země a jejího ušlechtilého pokolení."

Už v následujících řádcích, které jsou uvedeny ve verších, autor nezapře svou romantickou

Překrásná rytina Buchlova a Barborky v popisované knize.

duši. Při jejich čtení se najednou ocitnete v období 19. století, jež vyhledávalo vše tajemné a vzrušující – v romantizmu. Možná, že někdo z vás v těchto volných verších uslyší i něco z nenapodobitelného velikána této doby, Karla Hynka Máchy:

„Ve stínu tohoto přátelsky tichého cimbuří
ovívají mne temné pověsti starých časů.
Zde, zdá se, čas života pomaleji ubíhá,
zelená se mně jako osení minulosti,
kde odvážné činy a rytířské chování
kdysi přinášely vavříny nesmrtelnosti,
kde veselá zmužilost drsnou cestu prohrabávají
pravěku mocné postavy.“

J. Müller věnuje v textu nemalou pozornost i okolní krajině hradu. Mimo jiné uvádí: „Buchlov je založen na skalisku hory, která ještě na počátku 18. století byla obklopena oborou plnou vysoké zvěře. Nyní je les přeměněn v krásné kvetoucí ovocné sady, údolí je obydleno a tam, kde kdysi duby, buky, břízy, borovice závistivě zem slunce zbavovaly, vidíme jen vinice a ovocné sady, pole a louky, nabízející oku okouzlující krajinu.“

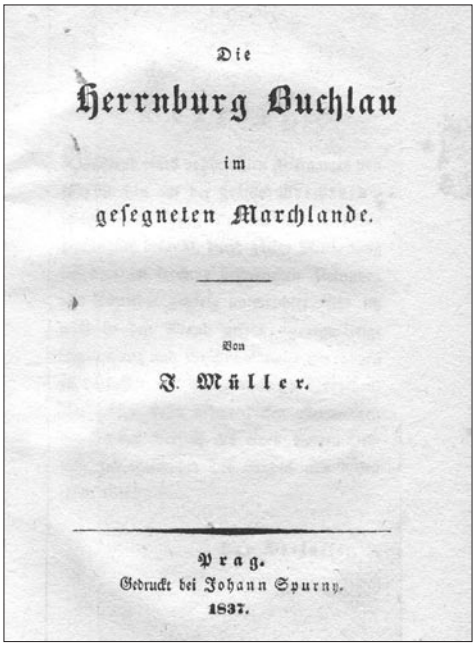
Jako první „buchlovský“ autor uvádí i pověst o buchlovské lípě neviny, a to opět ve veršované podobě:

„…Kat byl již připraven v krvavém kroji
panoše Vlčka jako oběť přijmout,
rozsudek loveckého soudu byl již vynesen
a na hradě Buchlově smrt mu přikázána.
Již podal mu u pevného kamenného stolu
kat poslední pohár vína.
Tu kráčí soudce vážným krokem kolem,
aby přání poslední od hříšníka převzal.
Ten tedy praví: Můj život můžete si vzít
– v boji stál často smrti volný,
přece chtěl bych vám rád památku zasvětit,
ta bude jednou svědkem mé neviny…“

V knize najdeme rovněž stránky věnované samotným Buchlovicím, jejich pamětihodnostem a historii. V pozadí nezůstává ani zámek, o kterém v českém překladu čteme: „Líbezné Buchlovice se rozprostírají v úrodném údolí se svým nádherným zámkem jako na italských nivách sem přičarován, kde vane mírné ovzduší. Líbezný je protiklad mezi starým a novým, krajně citlivě patřící k Buchlovu, panskému hradu na čele skal se vypínajícímu. Ten v hluboké vážnosti pozoruje a kochá se v pohledu do údolí na tam ležící milý zámek Buchlovice. Ani bouře a zamračené nebe nemůže snížit blahodárně působící dojem na příjemnou a vznešenou stavbu. Neboť kdo vstoupí do veselého buchlovického zámku, cítí se bezděčně přemístěn do vkusného italského paláce a mnoho by se nezmýlil. Zámek je dílo vroucí lásky uměnímilovného citu Petřvaldského, který si přál přenésti otcovský dům na požehnané nivy moravské, aby zapomněl na šťastný pobyt v milovaném domově."

(Pokračování.)

Bořek Žižlavský

Die

Herrnburg Buchlau

im

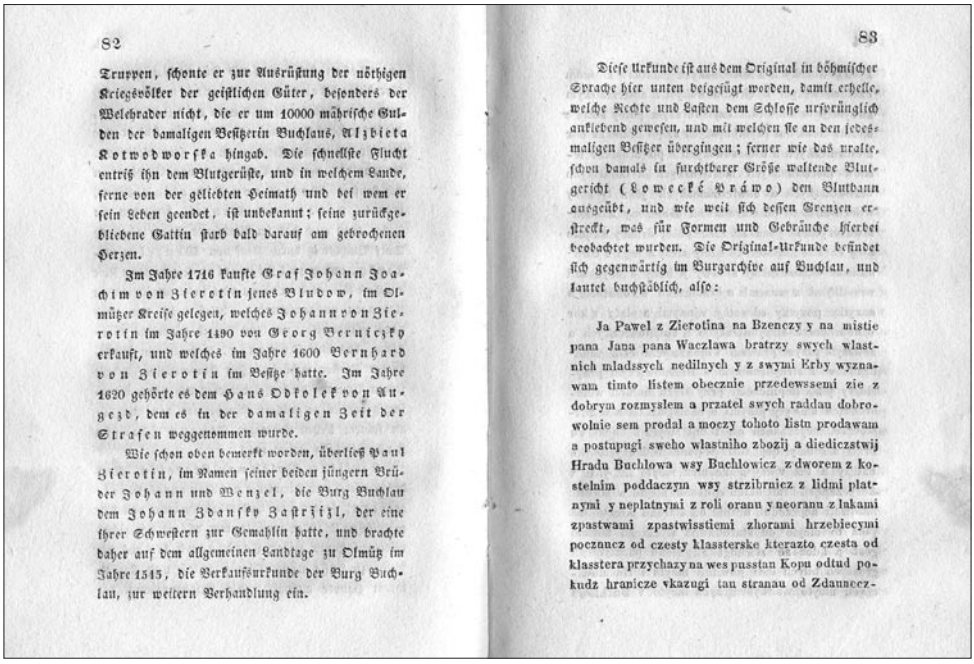
gesegneten Marchlande.

Von

J. Müller.

Prag.
Gedruckt bei Johann Spurny.
1837.

Titulní strana Müllerovy monografie.

82

Truppen, schonte er zur Ausrüstung der nöthigen Kriegsvölker der geistlichen Güter, besonders der Welehrader nicht, die er um 10000 mährische Gulden der damaligen Besitzerin Buchlaus, Alzbieta Kotwodworska hingab. Die schnellste Flucht entriß ihn dem Blutgerüste, und in welchem Lande, ferne von der geliebten Heimath und bei wem er sein Leben geendet, ist unbekannt; seine zurückgebliebene Gattin starb bald darauf am gebrochenen Herzen.

Im Jahre 1716 kaufte Graf Johann Joachim von Zierotin jenes Bludow, im Olmützer Kreise gelegen, welches Johann von Zierotin im Jahre 1490 von Georg Berniczky erkauft, und welches im Jahre 1600 Bernhard von Zierotin im Besitze hatte. Im Jahre 1620 gehörte es dem Hans Odkolek von Augezd, dem es in der damaligen Zeit der Strafen weggenommen wurde.

Wie schon oben bemerkt worden, überließ Paul Zierotin, im Namen seiner beiden jüngern Brüder Johann und Wenzel, die Burg Buchlau dem Johann Zdansky Zastřizl, der eine ihrer Schwestern zur Gemahlin hatte, und brachte daher auf dem allgemeinen Landtage zu Olmütz im Jahre 1545, die Verkaufsurkunde der Burg Buchlau, zur weitern Verhandlung ein.

83

Diese Urkunde ist aus dem Original in böhmischer Sprache hier unten beigefügt worden, damit erhelle, welche Rechte und Lasten dem Schlosse ursprünglich anklebend gewesen, und mit welchen sie an den jedesmaligen Besitzer übergingen; ferner wie das uralte, schon damals in furchtbarer Größe waltende Blutgericht (Lowecké Prawo) den Blutbann ausgeübt, und wie weit sich dessen Grenzen erstreckt, was für Formen und Gebräuche hierbei beobachtet wurden. Die Original-Urkunde befindet sich gegenwärtig im Burgarchive auf Buchlau, und lautet buchstäblich, also:

Ja Pawel z Zierotina na Bzenczy y na mistie pana Jana pana Waczlawa bratrzy swych wlastnich mladssych nedilnych y z swymi Erby wyznawam timto listem obecznie przedewssemi zie z dobrym rozmyslem a przatel swych raddau dobrowolnie sem prodal a moczy tohoto listu prodawam a postupugi sweho wlastniho zbozij a diedicztwij Hradu Buchlowa wsy Buchlowicz z dworem z kostelnim poddaczym wsy strzibrnicz z lidmi platnymi y neplatnymi z roli oranu y neoranu z lukami zpastwami zpastwissticmi zhorami hrzebiecymi poczaucz od czesty klassterske kterazto czesta od klasstera przychazy na wes pusstan Kopu odtud pokudz hranicze vkazugi tau stranau od Zdaunecz-

Ukázka německého textu publikace s českými citacemi.

Podzimní veršování Miloša Hrdého

Podzimní ráno u přehrady. ***(foto: -vlk-)***

Příběh dušičkový

Všichni ti,
kteří zde v Pánu leží
se už v biblický prach
obrátili
a ty se modlíš,
stoje v zadumání,
za jejich dobrotivé dary
a laskavý úsměv
s představou,
že jednou budeš
také taková.

Ranní rozhovor – Dušičky 1997

Jsou možná
silnější imprese o večerech
kdy tisíce rozžatých svící
ti plamínkem
do duše prohořívá...
... však po ránu
je klid na hřbitovech
jakoby ztuhlý
ještě klidnější.
Hladím chryzantémy
které už nikdy
nezvednou hlavy
a pokouším se rozmlouvat
s lidmi okolo.
Překvapuje mne
tón i obsah
rozhovorů
a že si neskákají
do řeči -
je to jeden hlas
a příznivý tón.
Až po chvíli
mi dochází -
je to můj
vnitřní hlas,
který abstrahuje
i povahy i rozměry
i čas
a je rád závislý
na chladivém
ale slunečním úsvitu,
který pro mne samotného
dnešní den
otevírá.

Zářez do krajiny

Malíř s rozmachem
plátno vykrývá
ze šedi žluť a červeň
a hněď vymývá,
na stopkách samotinké
chvějí se martinské hrozínky
(už ani špačci o ně nestojí)
i tak se malíř tiše usmívá.
A s vervou
do vláčných kopců
zářezy vinných sklepů srovnává.
Jen tušit můžeš víno v bečkách
na kantýřích
a v pyšném skle archívů,
co nádherně voní, tekou
a smyslům lahodí.
Malíř v radosti
vína upíjí,
jen svatovavřineckým dolaďuje soumrak
a tam, kde vína zvolna dospívají
jim vinař své všechno vědění
a um a práci vkládá
a v úctě Boha chválí.
Tam před sklepem
o duši vína chlapi zpívají.

Není smutných podzimů (Není podzimů bez písní)

Naděje se míchá
s optimizmem
tam
kde v kádích a bečkách
réva tiše zpívá
a voňavý nápoj perlivý
láká k pomazlení...
A tak od přitahování presů
a míchání,
dospívá mladé víno
na hodových právech
až k bodu
kdy ze zlatých jisker koštýřů
se vynoří
sada houslových klíčů
a zazní :
„Ešče byly štyry týdně do hodů,
už ně milá zakázala pit vodu..."

Miloslav Hrdý

Muzeum Podhradí Buchlovice (ve spolupráci s Folklórní agenturou Buchlov) připravilo soutěž pro keramiky – návrh suvenýru městyse Buchlovice na téma „**Buchlovský ščuřoň“**

Vodítkem k vytvoření představy o pravém nefalšovaném buchlovském ščuřoňovi (člověk, který se ščůří, usmívá se a je obdařen přiměřenou mírou lišáctví, pro Buchlovjany příznačnou) může být např. následující úryvek z vyprávění zaznamenaného panem Bořkem Žižlavským, může to být i cokoli jiného:

„Povykládám vám, jak se zrodil pravý buchlovský ščuřoň, ale opravdu pravý, ne ten, co přišel na svět v hradišťské porodnici. Stalo se to v Horním Podvinohradí – Benátkách na samém sklonku poslední světové války. Na zrození a první okamžiky na tomto světě si samozřejmě nemohu upamatovat, ale z vyprávění rodičů vím, že se to stalo ve sklepě pod domem. Přede dveřmi byly tenkrát naskládané šveléry (železniční pražce), aby alespoň trochu tlumily hluk střelby operujících osvoboditelů – Rumunů, táhnoucí se odněkud z Větřáku nebo odkud, a měly chránit i před náhodně zbloudilou kulkou.
Ščuřoň nespatřil světlo světa v obvyklých devíti měsících, ale již v sedmi. Nemohl se prý dočkat konce té válečné šlamastyky, z níž chtěl alespoň maličký kousek prožít na vlastní kůži. Oba rodiče prý byli zprvu překvapeni, co to tak malého přicupitalo na svět. Představte si, že to nevážilo ani plných 1,6 kg. O inkubátorech tehdy nebylo ani slechu, rodiče si tedy pomáhali, jak jen mohli v těch nuzných válečných podmínkách. Pro malého ščuřoně proto dobře posloužila lepenková krabice od bot, poctivě vyplněná vatou, kam ho uložili, aby nenachladl, a hlavně, aby v té krabici nehrkal.“

Těšíme se, že reprezentativní figuru pojmete s nadhledem a vtipem a že při pohlédnutí na něj se zahřeje a potěší všichni – mladí i starší, domácí i přespolní.

Podmínky soutěže:

- **soutěže se může zúčastnit kdokoli, kdo je schopen navrhnout a realizovat keramické figury**
- **důležité parametry: výška keramické figury 15–25 cm, možnost jisté reprodukovatelnosti v malých sériích**
- **zahájení soutěže 29. září 2008 7.00 hodin**
- **termíny k odevzdání prací 19. prosince 2008 do 15.00 hodin**, Muzeum Podhradí Buchlovice, nám. Svobody čp. 24, 687 08 Buchlovice, telefon 572 595 996
- **hodnocení proběhne 5. ledna 2009**, od tohoto data budou všechna výtvarná řešení vystavena v Muzeu Podhradí Buchlovice

hodnocení:

1. cena 3 000,– Kč
2. cena 1 500,– Kč
3. cena 500,– Kč

Konzultace, kontaktní osoba Ing. Miloslav Hrdý, 572 595 120 nebo 737 649 604, také e-mail: miloslav.hrdy@quick.cz

Vaše Muzeum Podhradí Buchlovice a Folklórní agentura Buchlov

Dobrou chuť nejen na hody

Pečená buchlovská husa

(Jura Čermák, Kralupy - Kyjov - Buchlovice, o hodech v listopadu 2001)
Suroviny: 1 pěkná husa (nebo kachna), 4 cibule, kmín, sůl
Příloha: rychlý houskový knedlík
Postup přípravy: Husičku nebo také kačenku (je chutnější) dobře obereme od zbytků peří, případně ji místně opálíme svíčkou nebo nad hořákem plynového sporáku. Viditelný tuk z vnitřní dutiny a okrajů ořežeme a nakrájíme na malé kousky. Husičku nasolíme, vložíme na přiměřeně velký pekáč, pokmínujeme, přiložíme po stranách ořezané vnitřní sádlo. Mírně podlijeme vodou. Troubu předem vyhřejeme (200 °C), aby došlo ihned k prudkému zapečení povrchu masa. Do dobře vyhřáté trouby pak vložíme pekáč s husou. Asi po pěti minutách teplotu podstatně zmírníme (na 150°C) a pak jen pomalým pečením zvolna vypékáme tuk za občasného podlévání teplou vodou a častého propichování tukových polštářků ostrou vidličkou (pozor nepropichovat maso!). Vypečené sádlo odebíráme do zavařovací sklenice se šroubovým víčkem k dalšímu upotřebení (do šouletu a nebo na chleba aj). Z počátku husu dáme na bříško a ke konci obrátíme na zádíčka. Občasným potřepáváním plechem dbáme na to, aby se nám neporušila celistvost kůžičky případným připečením na dno plechu. Když již máme tuk téměř vypečený a odebraný, přidáme do zbylé šťávy nadrobno nakrájenou cibuli k vytvoření hustější a chutnější šťávy. V tomto okamžiku je třeba již pomocí peroutky zlátnoucí povrch potírat vypečenou šťávou. Ke konci pečení zvýšíme teplotu a posypeme kůžičku solí. Ted již husu nepoléváme, ale jen sledujeme vznik chrupavé kůžičky. Dáváme pozor na barvu kůže a zásadně již teď nebereme telefon, neodcházíme se dívat na pohádky v televizi. K pečené kačence nebo huse podáváme moravské zelí a nejlépe rychlý houskový knedlík.

Historický dovětek DDK (autor Jura Čermák)

Kačeny a husy patřily v dadalovské domácnosti mezi nejoblíbenější a nejslavnostnější jídla. Náš dědenek alias Dadala objevil jednoduchý a účinný způsob pojídání jejich pečínky, při kterém se veškeré lahodné chutě ještě znásobovaly a postupně pronikaly všemi chuťovými a čichovými buňkami … a to co nejdéle. Jeho metoda byla geniální (jak jinak), a proto jednoduchá a účinná: Dědenek Dadala snědl napřed knedlíky se zelím a dohněda vypečené stehýnko si nechal samotné až úplně na konec. Pak jedl maso pomalu a se zavřenýma očima. Kačeny a husy jsme získávali, stejně jako morky (krůty), dovážením 3–12 kusů od dědečka z Malhostovic, vždy na konci prázdnin. My děti jsme je pak ještě pásávaly na strništích za humny. Tato drůbež, násilně vytržená ze svého rodného hejna, se chovala poněkud odlišně než ostatní buchlovské husy. Na pastvu nemohla být hnána, ale musela být na ni voděna. Tito sirotečkové si ihned osvojili dotyčného pasáčka za svoji náhradní maminku – husu a pak chodili jak jim pudy nařizovaly tj. z bezpečnostních důvodů jen za ním, nikoliv před ním, jak by si on toužebně přál. Selským synkům pasoucím svá početná (většinou 12 kusů) husí stáda na strništích byl takový dadalovský pasáček v roli matky – husy jen pro legraci. To bylo posměchu a narážek! Když nastal ten pravý čas, tj. den sv. Martina (to byly hody) se přiblížil na dohled, bábinka vsadila jednu husu do dřevěné podsady. Byla to bedna zhotovena takřka těsně na tloustnoucí husí tělo vpředu s otvorem pro její dlouhý krk a otvorem na odběr husinců vzadu. Bábinka ji každý den krmila, jen co se do ní vlezlo a to kukuřicí či otrubovými šlížkami (šiškami). Husa zbavena pohybu pak

Když zachutnají hodové speciality, musí se nástroje odmlčet aneb hodové zátiší. ***(foto: -vlk-)***

jen tloustla a tloustla, až byla jako obrovská koule nebo spíš kvádr vyjmuta a odborně zařízнuta. Odebraná husí krev do kastrůlku s nakrájenými rohlíky se dělala na cibulce, peří se v zimě za dlouhých večerů dralo a pak dávalo do buclatých peřin. Pak se vyňaly vnitřnosti a s nimi i ta neskutečně obrovitá játra, která byla vyhledávanou a samostatnou pochoutkou. Při takové výživě a nedostatku pohybu… bodejť by neměla chudinka zvětšená játra! Za války bylo důležité získat co nejvíce nedostatkového tuku – tj. cenného husího sádla. Pečení husy a získávání sádla měl na starosti vždy monopolně děda – Dadala, který si záhy vypracoval ideální postup (viz výše), při kterém se získalo téměř všechno možné sádlo (1–1,5 l). Samotná vypečená husička zbavená byla téměř všeho tuku, byla dozlatova, do křupava vypečená – no téměř dietní. Tento postup (know-how) byl pak jako vzácné dědictví a tajemství sděleno prvorozenému synu (to jsem já), který jej dodnes každoročně využívá při pečení převážně kačen o martinských hodech, ale teď již v Kyjově. Martinská husí – kačení pečínka je ze všeho nejlepší a nelze ji v jiném ročním období nikdy napodobit. Je to jako třeba kapr o Vánocích, velikonoční beránek o Velikonocích a tak.

RECEPTÁŘ

Jablková povidla

3 kg jablek, 1 kg cukru, 1/8 4% octa

Jablka použijeme zralá, padaná. Oloupeme je, vykrájíme jádřince, rozemeleme je na masovém mlýnku. Poté je dobře promícháme s cukrem a necháme přikryté do druhého dne. Následující den je zvolna vaříme do zhoustnutí a ještě teplé plníme do dobře vymytých a nahřátých zavařovacích sklenic. Sklenice uzavřeme dvojitým celofánem nebo víčky. Skladujeme v suchu a chladu.

Tip: Před uzavřením sklenic můžeme povidla polít rumem nebo nechat v teplé troubě do doby, než se utvoří škraloup.

Jablková povidla s hruškami

2 kg jablek, 2 kg hrušek, 1 dcl vody, 1 lžíce kyseliny citrónové, 3 sáčky petósy, 1 kg cukru, 1 sáček petolu (pektogelu)

Napadané ovoce omyjeme, oloupeme a vykrájíme. Nakrájené na plátky vložíme do hrnce, podlijeme trochou vody a přikryté dusíme. Podušené ovoce za občasného míchání zvolna vaříme do zhoustnutí. Poté přidáme po částech cukr, kyselinu citrónovou, Petol rozpuštěný ve vodě a přecezený přes síto. Vše dobře promícháme, povaříme a plníme do čistých a zahřátých zavařovacích sklenic. Vkládáme na chvíli do teplé trouby, aby se utvořil škraloup a následně uzavřeme dvojitým celofánem nebo víčky. Skladujeme v suchu a chladu.

Hrušková povidla

3 kg hrušek, 0,5 kg jablek, 0,5 kg pískového cukru, lžička kyseliny citrónové, 2,5 sáčku petosy, ½ sáčku petolu (pektogel)

Hruška a jablka, nejlépe napadaná, omyjeme, odstraníme jádřince a stopky, rozemeleme na masovém mlýnku a spolu s kyselinou citrónovou dusíme do počátku houstnutí. Poté přidáme cukr, část odložíme a promícháme s Petosou a znovu dusíme. K zahuštěným povidlům přidáme zbytek cukru s petosou a ještě několik minut povaříme. Ochucujeme petolem rozpuštěným ve vodě a procezeným přes síto. Dobře promíchané vaříme do varu a plníme do čistých a nahřátých zavařovacích sklenic. Před povázáním necháme sklenice v teplé troubě, dokud se neutvoří škraloup. Poté povážeme dvojitým celofánem nebo upevníme víčky. Ukládáme v chladnu a temnu a občas kontrolujeme.

Tip: Hrušková povidla jsou výborná na buchty, koláče, záviny a vdolky!

Z materiálu: Poznej svůj strom (Staré ovocné odrůdy Moravského Kravařska), ČSOP Studénka 2007

Připravil: **Ing. Miloslav Hrdý**

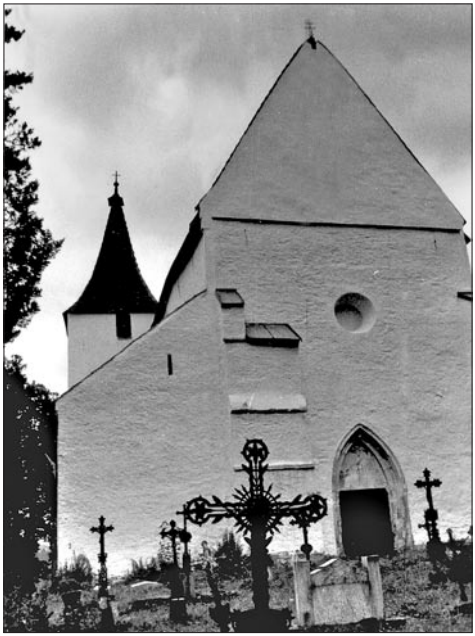
Šumavou křížem krážem – IX.

Okolo Kašperských Hor

Dnešní město Kašperské Hory, utopené v lesích a kopcích, ztracené ve studených mlhách, vzniklo, stejně jako Sušice, ze zlatokopecké osady. Nejstarší zmínky pocházejí z konce třináctého století. Původní osada stála pravděpodobně okolo gotického kostela svatého Mikuláše (dnes zhruba jeden kilometr od města), který sloužil pak celá staletí coby kostel hřbitovní. Kostel je trojlodní a je k němu přistavěna mohutná věž, sloužící, kromě funkce zvonice, snad také jako strážní věž.

Až v polovině 14. století vzniklo dnešní město kolem kostela svatého Linharta, dnes svaté Markéty. Za Lucemburků byly městu odpuštěny různé poplatky a byla k němu blíže převedena i jedna ze stezek z Bavorska. Roku 1584 král Rudolf II. udělil městu titul svobodného královského města. Nikdy však nedošlo k udělení hradebního práva, a tak vstup do Kašperských Hor zabezpečovaly pouze nezajištěné brány. Na náměstí stojí původně renesanční radnice, upravovaná v 18. století, v níž se nachází Šumavské muzeum, jedno ze tří na Šumavě, další můžete navštívit v Sušici a Železné Rudě. To místní založil učitel Rudolf Nowak a veřejnosti bylo otevřeno v roce 1928. V muzeu je prezentováno sklářství, přírodniny a zoologie. Na okraji města lze navštívit také záchrannou zoologickou stanici.

V okolí Kašperských Hor se nachází množství starých štol a zlatonosných dolů. Podzemní těžba spočívala v nalézání zlatých žilek v křemenné skále. Celé okolí je prakticky podkutané a čas od času se některá ze zapomenutých štol propadne. Poddolované je i kašperské náměstí, kde se do jedné ze štol propadl chodník v roce 1993. Nejdůležitější součástí celého systému pod městem je dědičná štola sv. Jana.

Kostel sv. Mikuláše u Kašperských Hor

Souvěží s palácem Kašperka

Ke Kašperským Horám se vztahuje množství pověstí, z nichž jsem vybral namátkou jednu, vyprávějící o synovi chudé vdovy, který potkal jednou u Panského rybníka droboučké vodní žínky. Ty jej vylákaly na jejich lodičku a pod příslibem, že ve vodě uprostřed rybníka uvidí něco zajímavého, ho převrátily i s loďkou do vln. Matka šla syna navečer hledat a u rybníka, kam on šel pro vodu, potkala jednu z žínek, kterak sedí na vrbě a slyšela od ní, že synáček se má dobře, že je ukrytý na dně rybníka u rusalek. Ten zatím od nich obdržel čapku, s jejíž pomocí se stal neviditelným, a hůlku, kterou se může proměnit v sovu. Byl rusalkami vyslán na Pustý hrádek, aby vysvobodil vodní královnu. Chlapec se tedy proměnil v sovu a nasadil si na hlavu čapku, tudíž jej nebylo vidět. Když přiletěl na hrad, proměnil se zpět v člověka a jak byl neviditelný, dostal se až do hradních komnat. V jedné z místností nalezl v koutě vodní královnu s šípem v srdci. Vytrhl šíp, královna oživla a po návratu k rybníku chlapce obdarovala a ten obdržené bohatství donesl domů matce, která jej již očekávala.

Z Kašperských Hor se vydáme po zelené turistické značce zahradami a poli, po louce sestoupíme do údolí Opolenského potoka a odtud stoupáme necelé dva kilometry až k branám hradu Kašperka. Hrad založil Karel IV. v roce 1356 coby obranu místního dolování zlata. Až do roku 1617, kdy Kašperk koupilo město Kašperské Hory, se o něj starali zástavní pánové. V roce 1655 byl hrad postižen císařským nařízením, které rozhodlo o jeho zboření.

Stavba byla založena na dlouhém a skalnatém kopci. Cesta od první brány stoupala podél dlouhé hradby a druhou bránou vcházela na nádvoří s hospodářskými budovami a původním purkrabstvím. Vnitřní hrad byl obtočen parkánovou hradbou, na jejíž straně od výše zmíněného nádvoří byla přistavěna později budova nového purkrabství. Vstup do vnitřního hradu byl možný pouze malou brankou ve výši prvního patra, k níž vedl můstek z hradby. Obdélný hradní palác, sevřený z obou užších stran dvěma věžemi, je dvoupatrový (přízemí se nachází ve výši prvého patra). Přízemí bylo osvětleno úzkými střílnovými okénky, v prvním

Románský kostel v osadě Albrechtec

patře se nacházela roubená komora a velký sál. Čtyřpatrové věže nesly kamenný ochoz a byly kryty zděnými helmicemi, z nichž jedna se dochovala dodnes téměř celá. Obě věže byly spojeny v půdní části paláce mostem. V pozdní gotice, za pánů ze Švamberka, byl opevněn protější kopec, zvaný Pustý hrádek, předsunutou baštou, z níž lze dnes spatřit částečně pouze základové zdivo, přilepené pevnou maltou ke skále.

Z Kašperku sejdeme k rozcestníku u samoty Nový Dvůr a odtud po červené značce přijdeme po dvou kilometrech na vrchol kopce Sedlo, na němž se nacházejí pozůstatky pravěkého hradiska z doby železné. Jsou zde velmi dobře patrné destrukce kamenných valů. Na vyhlídce kousek pod vrcholem Sedla si odpočineme po namáhavém výstupu kamenitým srázem a pak pokračujeme cestou dále k osadám Albrechtec a Záluží. Zde značka stoupá mezi domy vzhůru do pastvin, naskýtá se nám pohled na před chvílí námi opuštěný vrch Sedlo, ale také se ztrácí turistické značení v zarostlém křoví, proto doporučuji před Záluží odbočit nalevo na silnici a po ní jít jeden kilometr, až po levé straně potkáme opět pokračování červeného značení. Z tohoto místa sestoupáme až na Žižkův vrch nad Sušicemi, kde můžeme posedět pod velikým betonovým červeným husitským kalichem.

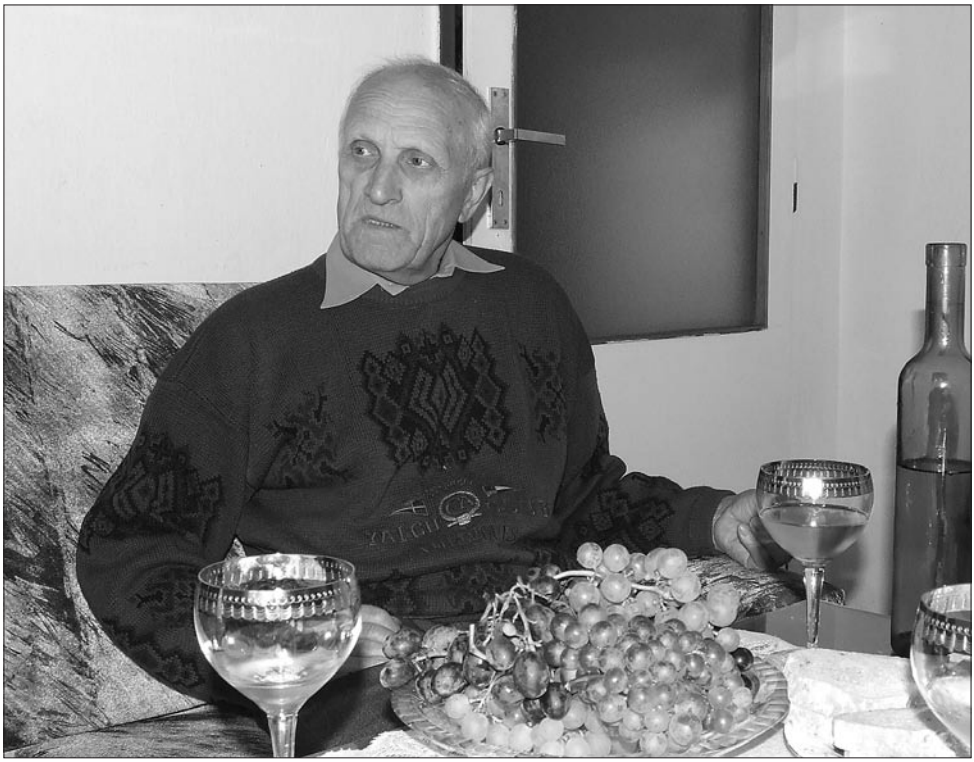
Text a foto **Martin Žižlavský**

Dne 9. září proběhlo v salla tereně buchlovického zámku vítání občánků – Ondřeje Hlůška, Kateřiny Hrabinové, Lukáše Červenky a Jaromíra Obdržálka. ***(foto: Oldřich Stránský)***

JUBILANTI V LISTOPADU 2008

80 let	Božena Paseková (Domov seniorů) Antonín Polák Josef Kučík Antonín Velcer (Domov seniorů)
85 let	Jarmila Výstupová Františka Ingrová Ing. Miroslav Ingr
101 let	Frieda Táborová (Domov seniorů)

V měsíci září oslavil své 75. narozeniny pan Václav Rajskup, který dodnes aktivně vypomáhá při budování obecního sadu starých odrůd ovoce, tzv. Sadu klenotů. K jeho narozeninám mu přišli popřát všechno nejlepší mistostarosta Bořek Žižlavský a tajemník Úřadu městyse Buhchlovic ing. Miloslav Hrdý.

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Úřad městyse Buchlovice, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktoři Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 10,– Kč
Registrační číslo MK ČR E 13102
Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice